

Finans Danmark

H Ø R I N G

Hørings svar vedrørende udkast til forslag til lov om betalinger

Finans Danmark (den nye fælles interesseorganisation for bank og realkredit) har den 11. januar 2017 modtaget udkast til forslag til lov om betalinger i høring. Finans Danmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet.

Med lovforslaget gennemføres Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/2366/EU af 13. januar 2016 (2. betalingstjenestedirektiv). Finans Danmark støtter 2. betalingstjenestedirektivs formål om at regulere nye aktører (de såkaldte tredjepartsudbydere) og nye betalingstjenester samtidig med at høj forbrugerbeskyttelse fastholdes og kravene til it-sikkerhed styrkes.

Finans Danmark byder konkurrence fra nye aktører velkommen. Det sikrer en fortsat stærk innovation inden for finansielle tjenester og styrker udviklingen af digitale løsninger til gavn for forbruger og erhvervslivet.

Den øgede digitalisering har ændret forbrugernes og virksomhedernes ønsker og krav til betalingsløsninger, og de efterspørger i stigende grad individuelle produkter, der er tilpasset netop deres behov.

Finans Danmark mener, at det nye lov bør gøre det muligt at anvende ny teknologi til at udvikle attraktive og innovative digitale løsninger, der kan komme forbrugere og erhvervsliv til gode.

Finans Danmark ønsker derfor en direktivnær implementering af 2. betalingstjenestedirektiv for at skabe lige konkurrencevilkår for danske og udenlandske virksomheder.

Generelle bemærkninger

2. betalingstjenestedirektiv introducerer en række nye definitioner og begreber, og Finans Danmark mener, at man bør lave en direktivkonform implementering af disse for at sikre fuld klarhed.

Det bør således ved anvendelse af udbyder-begrebet være helt klart, om der menes kontoførende udbyder, udbyder af betalingsinitieringstjenester, udbyder af kontooplysningstjenester eller udbyder af betalingstjenester generelt. På den måde undgås tvivl om, hvilken udbyder et krav eller en for-

6. februar 2017

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Kontakt Louise Fjord
Direkte +45 3370 1193
lfj@finansraadet.dk

Journalnr. 712/04
Dok. nr. 564535-v1

pligtelse påhviler. 2. betalingstjenestedirektiv bekræfter konsekvent, hvilken udbyder der er tale om.

Side 2

Tilsvarende gør sig gældende i forhold til *stærk autentifikation*, der i stedet bør betegnes *stærk kundeautentifikation*, jf. 2. betalingstjenestedirektiv.

Journalnr. 712/04

Dok. nr. 564535-v1

Finans Danmark ønsker samtidig klarhed over, om dispensationer givet i medfør af § 1, stk. 3, i den gældende lov om betalingstjenester og elektroniske penge videreføres, når lov om betalinger træder i kraft, eller om der skal indgives nye ansøgninger.

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1 og § 4

Lovforslagets § 1, stk. 2 og 3, og § 4, stk. 1 og 2, anvender formuleringen "i et andet EU- eller EØS-land". I § 1, stk. 4, og § 4, stk. 3, henvises i stedet til *udbydere af betalingstjenester etableret i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område*. Bemærkninger til § 1, stk. 3, og § 4, stk. 3, henviser derimod til lande inden for EU/EØS.

Der bør anvendes samme betegnelser i bestemmelseernes enkelte stykker såvel som i lovbemærkningerne.

§ 7

Finans Danmark er generelt positiv i forhold til beskrivelserne af lovens definitioner. Det er særligt vigtigt, at definitionerne er forsøgt beskrevet ud fra et teknologineutralt udgangspunkt, således at de ikke bliver overhalet af den digitale udvikling. Det er også positivt, at en række af lovens definitioner beskriver sammenhængen til og adskillelsen i forhold til andre definitioner.

I forhold til de enkelte definitioner og brugen af disse vil Finans Danmark påpege følgende:

§ 7, nr. 25 og 26

I definitionen af indløsning af betalingstransaktioner samt udstedelse af betalingsinstrumenter bør betegnelsen *bearbejdning* erstattes af betegnelsen *behandling*, jf. 2. betalingstjenestedirektiv artikel 4, nr. 44 og 45, som også anvendes i lovforslagets bemærkninger til begge bestemmelser.

§ 7, nr. 30

Stærk autentifikation bør erstattes med *stærk kundeautentifikation*, jf. 2. betalingstjenestedirektiv artikel 4, nr. 30. Se i øvrigt kommentar under generelle bemærkninger.

Tilladelse

§ 14

Finans Danmark ønsker et elektronisk register, der opdateres i realtid, og gør det muligt for brugerne at søge efter relevante oplysninger.

§ 16

Ifølge bestemmelsen er et e-pengeinstitut eller betalingsinstitut forpligtet til at opbevare oplysninger, der er relevante i forbindelse med betalingsinstituttets tilladelse, i mindst 5 år. Finans Danmark ønsker præciseret, hvornår fristen på de 5 år gælder fra, eksempelvis om det er fra tidspunktet for ansøgning om tilladelse eller tidspunktet for tildeling af tilladelse.

Journalnr. 712/04
Dok. nr. 564535-v1

§ 19

Udstedere af elektroniske penge bør erstattes med e-pengeinstitutter, jf. artikel 6 og 12 i 2. e-pengedirektiv.

§ 20

Udbydere af betalingstjenester bør i bestemmelsens stk. 1-3 erstattes med betalingsinstitutter, jf. 2. betalingstjenestestedirektiv artikel 18, stk. 2-6. Betegnelsen betalingsinstitut anvendes også i § 20 stk. 3, nr. 4.

§ 46 og § 47

Ifølge § 46 og § 47 kan et udenlandsk betalingsinstitut eller e-pengeinstitut, der er meddelt tilladelse i et andet EU- eller EØS-land, som udgangspunkt begynde at udbyde grænseoverskridende betalingstjenester i Danmark ved etablering af en filial eller en agent.

Finans Danmark hilser konkurrencen fra udenlandske aktører velkommen. Det forekommer dog at være uklart hvorvidt en udenlandsk betalingstjenestudbyder skal følge reglerne i den danske betalingslov, herunder de danske særregler, eller sit eget lands regler. Derudover synes der ikke at være klare retningslinjer for, hvornår en udenlandsk aktør udbyder betalingstjenester i Danmark, når der ikke er tale om fysisk tilstedeværelse i form af en agent eller filial. Det er netop kendetegnet ved digitale betalingstjenester, at de kan være tilgængelige for danske forbrugere, uden at de nødvendigvis er målrettet det danske marked.

Foruden at skabe usikkerhed om forbrugernes retsstilling kan ovennævnte uklarhed medføre ulige konkurrencevilkår, idet danske udbydere typisk er forpligtet til at følge disse regler. I det omfang brug af udenlandske udbydere vil tage til i de kommende år, kan denne usikkerhed blive et stigende problem.

Oplysningskrav**§ 71, stk. 2**

Det bør i bemærkningerne præciseres, om overtrædelse af § 71, stk. 2, kan straffes med bøde.

§ 82, stk. 3

Bestemmelsen fastlægger, at betaleren til enhver tid kan tilbagekalde et samtykke, dog ikke senere end det tidspunkt, der følger af lovforslagets § 111. Det fremgår dog ikke klart, hvem betaleren skal tilbagekalde samtyk-

ket overfor, herunder om det skal være over for den, som samtykket er givet til.

Side 4

En betaler kan endvidere tilbagekalde et samtykke til at gennemføre en række transaktioner, hvorefter alle fremtidige anses for uautoriserede. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at det fx kan vedrøre løbende betaling af et abonnement via et betalingskort. Det bemærkes, at det hidtil har været praksis, at en betaler skal opsige en abonnementsaftale overfor forretningen (dvs. tilbagekalde fremtidige abonnementsbetalinger) og forsøge at løse problemet med forretningen, inden der tages kontakt til kontoførende udbyder.

Journalnr. 712/04
Dok. nr. 564535-v1

Rettigheder og forpligtigelser ved brug af betalingstjenester og elektroniske penge

§ 91

Overskriften før lovforslagets § 91 bør rettes til "*Forespørgsel om indestående på **betalingskonti***". Betegnelsen *betalingskonti* anvendes i § 91 og bør derfor også gå igen i overskriften for at undgå tvivl.

§ 95

Der fremgår ikke klart, hvilken udbyder bestemmelsen henviser til, jf. også kommentarer under de generelle bemærkninger. Bestemmelsen gennemfører 2. betalingstjenestestedirektiv artikel 75, som anvender betegnelsen *betalingstjenesteudbyder*.

Det er i den forbindelse uklart, hvad der menes i bemærkningerne til bestemmelsen (side 340), hvor det fremgår, at "*ansvarssubjektet for overtrædelse af bestemmelsen er den virksomhed, som blokerer midler i strid med forslaget § 95, stk. 1*". Samme formulering findes i relation til forslaget § 95, stk. 2.

Såfremt pligten til at frigive de midler, der er blokeret på betalers konto, påhviler kontoførende udbyder, forudsætter frigivelsen, at kontoførende udbyder modtager tilstrækkelige oplysninger fra betalingsmodtager. Såfremt en betaler inden for kort tid har givet samtykke til at blokere to tilsvarende beløb, fx kr. 500, så har kontoførende udbyder behov for oplysninger, der knytter en specifik betalingstransaktion til en specifik beløbsreservation/blokering. Det er en forudsætning for at kunne frigive midlerne korrekt, jf. bestemmelsens stk. 2.

§ 99, stk. 4

Finans Danmark finder det positivt, at det af bemærkninger til bestemmelsen fremgår, at Finanstilsynet efter høring af betalingstjenesteudbyderne indretter et system, der gør det nemmest muligt at foretage indberetning. Finans Danmark stiller sig gerne til rådighed for dialog om dette.

§ 100

Der er en uoverensstemmelse mellem formuleringen af bestemmelsens stk. 2 og bemærkningerne hertil. Af stk. 2 følger "*... hvis den til betalingstjenesten hørende personlige sikkerhedsforanstaltning er anvendt **og** tabet ...*"

I bemærkningerne til bestemmelsen (side 347, 2. afsnit) er der ikke anvendt betegnelsen "og", som fremhævet ovenfor, men i stedet betegnelsen "medmindre". Der bør anvendes ens betegnelser.

Det er antagelsen, at der skal stå "medmindre", idet bestemmelsen gennemfører 2. betalingstjenestedirektivs artikel 74, som anvender denne formulering.

Journalnr. 712/04
Dok. nr. 564535-v1

Hermed skabes en ny ansvarsnorm, som adskiller sig fra den gældende lov om betalingstjenester og elektroniske penges § 62, stk. 2, hvor selvriskoreglen finder anvendelse, såfremt den personlige sikkerhedsforanstaltning er anvendt. Finans Danmark ønsker på den baggrund, at den nye ansvarsnorm og formuleringen "ikke kunne opdage" uddybes yderligere i bemærkningerne, herunder om der er tale om simpel uagtsomhed, og hvordan der sondres i forhold til uagtsomhedsnormerne i lovforslagets § 100, stk. 3.

Lovbemærkningerne (side 347) uddyber samtidig, hvad der skal forstås ved personlige sikkerhedsforanstaltninger. Heraf fremgår det blandt andet, at en personlig sikkerhedsforanstaltning kan være en enhed eller applikation til generering af engangskoder. Der ønskes en afklaring af, om henvisningen til engangskoder skal læses i sammenhæng med de kommende reguleringsmæssige tekniske standarder, som EBA, jf. 2. betalingstjenestedirektiv artikel 98, skal udarbejde til Kommissionen. I givet fald bør dette præciseres i bemærkningerne.

§ 103, stk. 5

Bestemmelsen harmonerer ikke med lov om finansiel virksomhed § 117a, stk. 3, der fastlægger, at hvis en kunde har navne- og adressebeskyttelse efter lov om Det Centrale Personregister, kan pengeinstituttet ikke videregive oplysninger om den pågældende. Det ønskes en afklaring af dette, herunder om forslaget § 103, stk. 5, går forud for lov om finansiel virksomhed § 117a, stk. 3.

Gebyrer

Lovforslagets § 121, stk. 3, fastslår, at betalingsmodtager ikke må opkræve gebyrer for bestemte betalingsinstrumenter og betalingstjenester.

Bestemmelsen finder anvendelse for fysisk såvel som ikke-fysisk handel. Finans Danmark mener, at der bør tilstræbes ens gebyrregler på tværs af alle betalingsinstrumenter og betalingstjenester omfattet af lovslaget for at sikre ligebehandling og mindske de administrative byrder forbundet med håndtering af forskellige gebyrregler.

Der ønskes på den baggrund en afklaring af, om hjemlen i § 121, stk. 4, til at fastsætte yderligere begrænsninger eller forbud mod gebyrer på nuværende tidspunkt vil blive anvendt.

Danske særregler

Finans Danmark noterer, at lovforslaget viderefører en række eksisterende danske særregler, der går videre end direktivteksten, jf. i øvrigt 2. betalingstjenestedirektiv artikel 107. Finans Danmark ønsker generelt en direktivnær implementering af 2. betalingstjenestedirektiv for at skabe lige konkurrencevilkår for danske og udenlandske virksomheder.

Journalnr. 712/04

Dok. nr. 564535-v1

§ 81 – kontantreglen

Det er Finans Danmarks principielle holdning, at der bør være valgfrihed for de erhvervsdrivende til at bestemme, hvilken betalingsform de ønsker at modtage. Forretninger er interesseret i det størst mulige salg, hvorfor de tilbyder de betalingsløsninger, som deres kunder efterspørger, herunder betaling med kontanter. I Sverige, hvor forretninger ikke har pligt til at modtage kontanter, oplever forbrugerne generelt, at de kan betale med kontanter¹.

Finans Danmark ønsker et betalingsmarked, der kan rumme alle samfundsgrupper, herunder eksempelvis ældre og børn, som stadig i høj grad benytter kontanter til betalinger. Der er tale om en løbende udvikling, og det er derfor positivt, at lovforslaget lægger op til en lempelse af kontantreglen ved, at kravet for de fleste butikker ikke længere vil gælde i tidsrummet fra kl. 22 til kl. 06.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at lempelsen giver forretninger og andre betalingsmodtagere mulighed for at undgå håndtering af kontanter på de mest risikofyldte tidspunkter af døgnet, hvor risikoen for, at forretninger bliver udsat for røveri er størst. Finans Danmark noterer i den forbindelse, at en rapport fra Betalingsrådet viser, at i perioden fra 2011 og frem til april 2016 blev 71 pct. af røverierne mod detailhandelen begået i tidsrummet fra kl. 18 til kl. 06².

Finans Danmark støtter på den baggrund Dansk Erhvervs forslag om, at § 81, stk. 3, udvides til et længere tidsrum, fx fra kl. 18 til kl. 06. Det bør i den forbindelse også sikres, at bestemmelsen løbende evalueres efter ikrafttræden for at vurdere effekten af lempelsen.

§ 124 – behandling af betalingsdata

Lovforslaget muliggør på den ene side behandling af betalingsdata til brug for fx kontooplysningstjenester, jf. definitionen i lovforslagets § 7, nr. 21, mens der på den anden side indføres væsentlige begrænsninger på behandling af data i lovforslagets § 124, stk. 3, som dermed i vidt omfang viderefører den eksisterende danske særregel.

¹ Jf. figur 5.2 i Betalingsrådets rapport om kontanters rolle i samfundet, juni 2016 http://www.nationalbanken.dk/da/bankogbetalinger/betalingsraad/Documents/Betalingsraadet_Kontantrapport_juni_2016.pdf

² Data er fra Crimestat, jf. side 44 i Betalingsrådets rapport om kontanters rolle i samfundet.

2. betalingstjenestedirektiv har til formål at styrke det indre marked ved at fremme udviklingen af innovative online og mobile betalingsløsninger. Den øgede digitalisering har ændret forbrugernes og erhvervslivets syn på, hvad betalingstjenester skal leve op til, og de efterspørger i stigende grad individuelle produkter, der er tilpasset deres behov.

Restriktioner på brug af betalingsdata forhindrer banker, fintech-virksomheder og detailhandlen i at udvikle nye attraktive og innovative digitale løsninger, der kan komme forbrugere og erhvervsliv til gode.

Danske forbrugere er generelt veloplyste og digitaliseringsparate og bør selv have lov til at bestemme, hvad deres data bruges til. Behandlingen af betalingsdata er reguleret af de generelle databeskyttelsesregler, som sikrer en stærk forbrugerbeskyttelse på området.

Betalings-tjenester udbydes i større grad på tværs af grænser, og konkurrencen fra udenlandske virksomheder er i disse år stigende. I en globaliseret verden kan den danske særregel om brug af betalingsdata stille danske aktører i en dårligere konkurrencesituation end udenlandske virksomheder til skade for vækst og innovation i Danmark. Samtidig kan det blive sværere at tiltrække nye fintech-iværksættere til landet, hvilket skader den danske ambition om at skabe et fintech-økosystem i nordisk topklasse.

Når danske forbrugere og erhvervsdrivende anvender udenlandske udbydere, der ikke er fysisk til stede i Danmark, kan det samtidig være uklart, om disse udbydere skal efterleve den danske lovgivning, og dermed hvorvidt særreglen om brug af betalingsdata finder anvendelse for disse.

Finans Danmark mener på den baggrund, at tiden er inde til at ændre den danske særregel, så udbydere af betalingstjenester i højere grad får tilladelse til at behandle betalingsdata under forudsætning af, at forbrugeren har givet et udtrykkeligt samtykke til udbyderen.

Det er her vigtigt at skelne mellem den brug af data, som forbrugeren selv har efterspurgt og accepteret, og den brug af data, hvor forbrugers data videregives til fx markedsføring eller videresælges uden forbrugers viden og accept. Den sidstnævnte brug skal selvfølgelig ikke kunne ske.

Finans Danmark har herudover en række konkrete bemærkninger til § 124 og lovens øvrige bestemmelser vedrørende behandling af betalingsdata:

A) Det fremgår af lovforslagets § 7, nr. 21, at en kontooplysningstjeneste er en tjeneste, der giver en bruger konsolideret information om en eller flere af dennes betalingskonti.

Det uddybes i lovforslagets bemærkninger til § 7, nr. 1 (side 154-155), at levering af konsolideret information *”kan ske med en høj såvel som lav detaljeringsgrad. I begrebet konsolideret ligger således ikke en forudsætning om, at informationen skal gives på et overordnet eller aggregeret niveau”*.

Dette suppleres af bemærkninger til lovforslagets § 7, nr. 21 (side 162), der eksemplificerer, at en udbyder af en kontooplysningstjeneste kan indhente oplysninger om betalingstransaktioner fra en brugers betalingskonti, *”hvorefter udbyderen på en samlet og overskuelig måde præsenterer brugeren for et forbrugsoverblik eller et budget eller opfølgning på disse, eksempelvis ved at sende brugeren besked om når månedens budget er overskredet.”*

Finans Danmark hilser denne mulighed velkommen, men der savnes samtidig klarhed over sammenhængen til og afgrænsningen i forhold til lovforslagets § 124, herunder særligt bestemmelsens stk. 3.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 124, stk. 3 (side 384), at det *”foreslås at forbyde opstilling af forbrugsprofiler, kortlægning af forbrugsmønstre eller anden segmentering af forbrugere”*, og videre at der *”med opstilling af forbrugsprofiler og kortlægning af betalere forbrugsmønstre, menes enhver form for opstilling eller kategorisering på baggrund af betalerens betalingsoplysninger”*.

Sidstnævnte synes at stå i modsætning til bemærkningerne om kontooplysningstjenesternes muligheder for forbrugsoverblik samt at det ikke er en forudsætning, at informationen skal gives på et overordnet eller aggregeret niveau.

Bemærkningerne skaber tvivl om forståelsen af kontooplysningstjenester, og der savnes på den baggrund en klar definition af henholdsvis forbrugsprofiler, kortlægning af forbrugsmønstre samt segmentering, herunder hvor grænsen går mellem fx forbrugsoverblik og forbrugsprofiler.

Sammenfattende er det uklart, hvilke handlemuligheder lovforslaget giver betalingstjenesteudbydere. Udformningen af § 124 samt bemærkningerne her til kan give indtryk af, at begrænsningerne på behandling af betalingsdata i den nugældende lov om betalingstjenester skærpes yderligere.

Uklarheden understreges af, at det alene er rabatprogrammer, elektroniske kvitteringsløsninger samt loyalitetsprogrammer, der nævnes som tilladte løsninger i bemærkninger til § 124, men derimod ikke forbrugsoverblik.

Lovforslaget synes derfor alene at muliggøre løsninger, som allerede i dag er på markedet. Dermed begrænses udviklingen af fremtidens digitale, innovative løsninger til gavn for forbrugere og erhvervsliv, hvilket synes at stå i modsætning til 2. betalingstjenstedirektivs formål om at styrke konkurrencen og skabe et større udvalg af betalingstjenester. Bestemmelsen begrænser forbrugernes muligheder for at samtykke til behandling, og fratager dermed forbrugerne ejerskab over egne data. Forbrugerne bør i videst muligt omfang have mulighed for selv at bestemme, hvad deres data bruges til.

B) Finans Danmark bemærker endvidere, at § 85, stk. 4, i den gældende lov om betalingstjenester og elektroniske penge ikke ses videreført. Be-

stemmelsen giver mulighed for at behandle oplysninger til brug for rådgivning af brugere om hensigtsmæssig anvendelse af betalingsinstrumenter samt til brug for tilpasning af betalingssystemer. Bestemmelsen er med til at skabe tillid til betalingssystemerne og bør derfor videreføres.

Side 9

C) *Endvidere* skal Finans Danmark pege på, at der helt generelt bør sikres klarhed over de foreslåede reglers forhold til den generelle persondataregulering i persondataloven (og fra maj 2018 databeskyttelsesforordningen). Det bemærkes i den forbindelse, at disse regelsæt i vidt omfang sikrer en stærk beskyttelse af forbrugernes betalingsdata og allerede indeholder krav til samtykke.

Journalnr. 712/04
Dok. nr. 564535-v1

På den baggrund forekommer det efter Finans Danmarks opfattelse uhenigtsmæssigt at regulere spørgsmål i relation til behandling af personoplysninger, som allerede er reguleret i persondataloven og den kommende databeskyttelsesforordning. En virksomhed vil efter de gældende regler fx ikke lovligt kunne videresælge betalingsdata til brug for markedsføring, hvis forbrugeren alene har givet samtykke til behandling af betalingsdata med henblik på, at banken kan tilbyde et forbrugsoverblik via netbank eller lignende.

Det har endvidere været udtrykt bekymring for, at en bank fx kigger på, hvilken medicin en forbruger køber, for derefter at give oplysningerne videre til et forsikringselskab, så forbrugeren risikerer en højere præmie på sin livsforsikring.

Hertil bemærkes at en sådan anvendelse af følsomme personoplysninger, herunder helbredsoplysninger, efter Finans Danmark opfattelse ikke er ønskværdig, og at behandlingen under alle omstændigheder vil forudsætte forbrugers udtrykkelige samtykke.

Efter Lovforslagets § 124, stk. 2, skal der indhentes udtrykkeligt samtykke fra brugeren i forbindelse med udbuddet af betalingstjenesten, hvis der behandles personoplysninger. Af bemærkninger (side 383) fremgår, at der hermed *forstås oplysninger om personen, som går ud over de oplysninger, der i forbindelse med indgåelse af aftalen om udbud af en betalingstjeneste er nødvendige for at behandle en betaling*.

Der ønskes en afklaring af, om lovforslagets § 124, stk. 2, finder anvendelse på eksisterende kundeforhold og betalingstjenester, eller om bestemmelsen alene finder anvendelse på aftaler indgået efter lovforslagets ikrafttræden.

Herudover finder Finans Danmark, at det bør afklares, om det udtrykkelige samtykke kan ske ved, at brugeren giver sit "udtrykkelige samtykke" ved afgivelsen af den enkelte betalingsordre, dog under forudsætning af, at denne forinden konkret eller i en rammeaftale kan se, hvilke informationer, der normalt behandles for at gennemføre betalingstransaktionen. Hvis det er tilfældet, bør såvel lovttekst som bemærkninger tilpasses.

Det fremgår samtidig af bemærkningerne til lovforslagets § 124, stk. 2, at samtykkekravet skal forstås i overensstemmelse med definition i lov om behandling af persondata § 3, nr. 8. Videre fremgår det, at der ikke gælder et egentligt krav om skriftlighed efter bestemmelsen, men at der i videst muligt omfang bør søges indhentet et skriftligt samtykke fra brugeren, idet der herved opnås klarhed om samtykkets rækkevidde.

Et skriftligt samtykke betyder enten som fysisk underskrift eller ved brug af digital signatur. Ved at angive "*i videst muligt omfang*" i bemærkningerne vil dette blive retningsgivende og udgangspunktet. I mange situationer vil det imidlertid ikke være særligt brugervenligt, hvis et samtykke altid skal være skriftligt. Det afgørende må være, at der indhentes et samtykke på et oplyst grundlag, at it- og datasikkerheden omkring samtykket er høj. Hertil kommer, og at det efterfølgende kan dokumenteres, at samtykket er indhentet. Bevisbyrden for, at der foreligger et gyldigt samtykke påhviler den dataansvarlige.

Det bør på den baggrund præciseres, at der ikke gælder noget formkrav til et samtykke, herunder at skriftlighed ikke er et krav, ligesom det bør understreges, at et samtykke vil kunne gives digitalt fx ved at sætte kryds i et felt på et websted eller i en app. Hermed sikres overensstemmelse med den generelle persondataregulering.

Ikrafttræden, overgangsbestemmelser mv.

Brugernes ret til at bruge en udbyder af betalingsinitieringstjenester eller kontooplysningstjenester, jf. § 83, stk. 1, træder sammen med hovedparten af lovforslagets bestemmelser i kraft den 1. januar 2018, jf. § 153, stk. 1.

Kommunikationen mellem kontoførende udbyder og udbyder af betalingsinitieringstjenester samt kontooplysningstjenester skal ske i overensstemmelse med de regler, der udstedes af Europa-Kommissionen i medfør af artikel 98 i 2. betalingsdienstedirektiv, jf. lovforslagets § 86, stk. 2, og § 89, stk. 1.

Ikrafttrædelsestidspunktet for disse bestemmelser fastsættes af erhvervsministeren, jf. lovforslagets § 153, stk. 2, da udviklingen af regulatoriske tekniske standarder fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) forventes.

Finans Danmark efterspørger på den baggrund en afklaring af, hvordan både kontoførende udbydere og tredjepartsudbydere skal forholde sig i perioden fra lovens ikrafttræden den 1. januar 2018 frem til tidspunktet, hvor bestemmelserne om kommunikation mellem parterne træder i kraft, herunder også i relation til anvendelsen af brugerens personlige sikkerhedsforanstaltninger.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål, står Finans Danmark selvfølgelig til rådighed for uddybning.

Med venlig hilsen

Louise Fjord

Direkte +45 3370 1193

lfj@finansraadet.dk

Journalnr. 712/04

Dok. nr. 564535-v1